

NOTITIE

Onderwerp	Notitie (vormvrije) m.e.r.
Project	Tijdelijke opvang Boreali en MS Bellini
Opdrachtgever	Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA)
Projectcode	135132
Status	Definitief 02
Datum	28 september 2023
Referentie	135132/23-015.518
Bijlage(n)	-
Aan	COA Gemeente Zaanstad
Kopie	-

1 VORMVRIJE M.E.R.-BEOORDELING

In voorliggend notitie is voor de verlenging van de opvanglocaties de Borealis en de MS Bellini een vormvrije m.e.r.-beoordeling conform het Besluit Milieueffectrapportage uitgevoerd. Hier wordt ingegaan op de milieuaspecten die relevant zijn voor de verlenging van de tijdelijke opvanglocatie. Een verlenging van een opvanglocatie is geen activiteit die voorkomt op de C- en D-lijst van het Besluit milieueffectrapportage. Echter, zijn er argumenten (zie paragraaf 1.1) te maken dat deze activiteit valt onder een stedelijk ontwikkeling zoals is benoemd in D11.2. Daarom is veiligheidshalve deze vormvrij m.e.r. beoordeling opgesteld.

1.1 Doel vormvrije m.e.r.-beoordeling

Het verlengen van een opvanglocatie of het opvangen van asielzoekers an sich staat niet op de C- of D-lijst van het Besluit milieueffectrapportage. Echter, is uit jurisprudentie gebleken dat in specifieke gevallen het opvangen van asielzoekers mogelijkwerijs gezien kan worden als een stedelijke ontwikkeling zoals beschreven in D11.2. In het geval van de Borealis en de MS Bellini kan dit van doen zijn door de omvang van de opvanglocatie in combinatie met de tijdsduur van 5 jaar. Dit valt beneden de drempelwaarde van de activiteiten zoals benoemd in D11.2.

Voor elk besluit dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen op de D-lijst van het Besluit milieueffectrapportage die onder de drempelwaarde vallen, moet een toets worden uitgevoerd of moeten belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.

De vormvrije m.e.r.-beoordeling is het gevolg van de uitspraak van het Europese Hof over de manier waarop de EU-richtlijn in de Nederlandse regelgeving was geïmplementeerd. De essentie van die uitspraak is dat er altijd een m.e.r. noodzakelijk is als belangrijkste nadelige milieugevolgen niet uitgesloten kunnen worden. De drempelwaarden in het Besluit m.e.r. (kolom 2 'gevallen' in de D-lijst) zijn gebaseerd op algemene kenmerken van een activiteit en een globale aanname dat gevallen onder de drempelwaarde geen

belangrijke nadelige milieugevolgen hebben. De vormvrije m.e.r.-beoordeling is daarom bedoeld als waarborg dat in dergelijke gevallen de m.e.r.-(-beoordelingsplicht) niet over het hoofd wordt gezien. Het ten onrechte niet doorlopen van een m.e.r. doet immers geen recht aan de bedoeling van het m.e.r. en is een risico in de procedure.

In tabel 1.1 is een overzicht gegeven van de activiteit die wordt genoemd in bijlage D. categorie 11.2 van het Besluit milieueffectrapportage.

Tabel 1.1 Overzicht activiteiten C- en D-lijst Besluit milieueffectrapportage

	Activiteiten	Gevallen	Plannen	Besluiten
D 11.2	de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen	in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op: <ol style="list-style-type: none"> 1 een oppervlakte van 100 ha of meer; 2 een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen omvat, of; 3 een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer 	de structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet	de vaststelling van het plan, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ruimtelijke ordening dan wel bij het ontbreken daarvan van het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet

1.2 Verlenging opvanglocatie de Borealis en de MS Bellini

Aan de Rijshoutweg 14 worden asielzoekers opgevangen op het drijvend bouwwerk Borealis en het schip MS Bellini. In april en mei 2023 verlopen de omgevingsvergunningen tijdelijk afwijken van bestemmingsplan die de opvanglocatie mogelijk maken. Het COA en de gemeente Zaanstad zijn bestuurlijk overeengekomen dat de locatie voor een periode van 5 jaar verlengd mag worden. Het aantal opvangplaatsen wordt verlaagd van 620 naar maximaal 545. Hier dient opnieuw een omgevingsvergunning voor afwijken van het bestemmingsplan voor aangevraagd te worden.

1.3 Samenvatting vormvrije m.e.r.-beoordeling

In tabel 1.2 is een overzicht gegeven van de vormvrije m.e.r.-beoordeling die voor de verlenging van de opvanglocatie is uitgevoerd. Hierbij wordt per aspect een beoordeling gegeven, gevolgd door een conclusie.

Tabel 1.2 Samenvatting vormvrije m.e.r.-beoordeling ten behoeve van de verlenging opvanglocatie Borealis en MS Bellini

Project	Verlenging omgevingsvergunning tijdelijk afwijken bestemmingsplan Borealis en MS Bellini
1. Kenmerken van het project	
omvang van het project (relatie met drempel D-lijst)	het project betreft een verlenging van een omgevingsvergunning voor tijdelijk afwijken bestemmingsplan voor een periode van 5 jaar. Door de tijdsduur en omvang van de opvanglocatie kan deze mogelijkwijs worden gezien als een stedelijk ontwikkeling zoals is benoemd in D11.2 van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage
cumulatie met andere projecten	er is geen sprake van cumulatie met andere projecten
locatie	kade van de Rijshoutweg 14 te Zaandam
Bevoegd Gezagen	Zaandam valt bestuurlijk onder de gemeente Zaanstad, de gemeente is bevoegd om een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan te verlenen. Hierin vraagt de gemeente vaak advies aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. De objecten zijn aangemeerd in de Isaac Baarhaven. Alle water gerelateerde thema's en vergunningen vallen onder het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. De Isaac Baarhaven mondt uit in de Noordzeekanaal, die weer uitkomt in de Noordzee. De Noordzeekanaal en diverse gebieden hierin zijn in beheer van Rijkswaterstaat
vigerend bestemmingsplan	ter plaatse van de projectlocatie geldt het bestemmingsplan 'Achtersluispolder' onherroepelijk sinds 22 september 2011. De locatie heeft een bestemming voor Water en Bedrijventerrein
productie afvalstoffen	niet van toepassing
verontreiniging en hinder	niet van toepassing
risico voor ongevallen	niet van toepassing
2. Plaats van het project	
Potentiële milieueffecten van het project	<p>ter onderbouwing van de milieueffecten zijn er verschillende effectonderzoeken uitgevoerd. Relevante thema's zijn:</p> <p>Verkeer en parkeren</p> <ul style="list-style-type: none"> - de verkeerssituatie in de directe omgeving komt niet in geding door de tijdelijke opvanglocatie. Uit verkeerstellingen van de opvanglocatie is gebleken dat de verkeersaantrekkende werking circa 48 voertuigen per dag is. Door de geringe verkeersaantrekkende werking van de locatie is de verwachting dat het verlengen van de opvanglocatie niet leidt tot problemen met betrekking tot de verkeersafwikkeling. Vanuit het huidige gebruik van de opvanglocatie is daar ook geen aanleiding voor. Daarnaast verplaatsen de asielzoekers zich hoofdzakelijk te voet, met de fiets of het openbaar vervoer. De verkeersaantrekkende werking wordt voornamelijk veroorzaakt door de medewerkers van het COA en toeleveranciers; - in de parkeerbehoefte is volledig voorzien op het terrein van de opvanglocatie en daarmee zijn er geen parkeerplekken extra nodig in de omgeving <p>Geluid</p> <p>uit akoestisch onderzoek blijkt dat de grootste geluidsbron de omliggende industrieterreinen Achtersluispolder en Westpoort zijn. Hieronder volgen kort de conclusies uit dit onderzoek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de gecumuleerde geluidsbelasting bedraagt ten hoogste 66 dB (A). Deze wordt bepaald door de deelbijdrage Achtersluispolder 65 dB(A) en de in mindere mate relevante deelbijdrage Westpoort 55 dB (A). de gecumuleerde geluidsbelasting is vergelijkbaar met de grenswaarden voor vervangende nieuwbouw; - op de betreffende locatie is een geluidbelasting gemeten die binnen de maximale toelaatbare (3dB (A) + 65 dB (A) = 68 dB (A) = > 66 dB (A)) grens valt die door de gemeente Zaanstad is opgesteld. Daarmee is er geen sprake van een onaanvaardbare geluidbelasting en is er sprake van een akoestisch aanvaardbaar woon- en leefklimaat; - de tijdelijke opvang heeft een doorstroombaanfunctie waarin de op te vangen personen gedurende een beperkte periode aanwezig zullen zijn. De gezondheidsschade is daarmee gering aangezien de duur van verblijf beperkt is

Luchtkwaliteit

- met behulp van de NIBM-tool is de bijdrage van het extra verkeer op de luchtkwaliteit te berekenen. De uitkomst hiervan is dat 48 extra voertuigbewegingen per dag niet leiden tot een dermate schadelijke uitstoot van NO₂ (stikstofdioxide) of PM₁₀ (fijnstof) in de omgeving. Beide blijven onder de gestelde grenswaarden van 1,2 µg/m³

De achtergrondconcentraties van NO₂ en PM₁₀ zijn respectievelijk 20 µg/m³ en 15 µg/m³. Beide waarden liggen onder de maximale wettelijk gestelde grenswaarden van 40 µg/m³

Externe veiligheid

er is een QuickScan externe veiligheid uitgevoerd voor de projectlocatie. Hieronder volgen kort de conclusies uit dit onderzoek:

- de projectlocatie ligt op circa 650 m van het Noordzeekanaal, waardoor het plaatsgebonden risico en het PAG geen belemmering vormen. Wel ligt het plan binnen het invloedsgebied van deze waterweg. De risico's zijn meegenomen in een beperkte verantwoording in het kader van de oorspronkelijke vergunningverlening;
- de projectlocatie ligt niet binnen een invloedsgebied van een weg waarover transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt, waardoor de risico's als gevolg hiervan geen belemmering vormen;
- de projectlocatie ligt op circa 2,2 km van de spoorlijn Amsterdam Singelgracht - Amsterdam Westhaven waarover structureel gevaarlijke stoffen worden vervoerd. Deze spoorlijn heeft PR (plaatsgebonden risico) 10-6 risicocontour en geen plasaandachtsgebied. Deze aspecten vormen geen belemmering voor de tijdelijke verlenging;
- de projectlocatie ligt niet binnen een invloedsgebied van een buisleiding voor transport van gevaarlijke stoffen, waardoor de risico's als gevolg van het transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen geen belemmering vormen voor de tijdelijke verlenging;
- de projectlocatie ligt op circa 1.500 m van de inrichtingen LHS te Amsterdam. Uit een QRA is gebleken dat het groepsrisico laag is. Gezien de ruimtelijke scheiding is het niet aannemelijk dat als gevolg van de opvanglocatie de hoogte van het groepsrisico significant toeneemt. Tevens is gebleken dat de projectlocatie binnen de effectafstand van deze inrichting ligt te Amsterdam;
- de projectlocatie ligt binnen LIB 5 van Schiphol, wat betekent dat de projectlocatie binnen het afwegingsgebied voor onder andere externe veiligheid ligt. Aangezien er geen sprake is van een woningbouwlocatie is er geen belemmering

Natuur

er is een stikstofdepositieberekening uitgevoerd. Hieronder volgen kort de conclusies hieruit:

- op korte termijn blijkt de beoogde walstroom niet haalbaar te zijn;
- COA heeft twee alternatieve stroomvoorzieningen onderzocht die de overgangperiode tot de realisatie van de walstroom kunnen invullen;
- beide alternatieven zijn onderzocht en uit de berekeningen blijkt dat een dieselgenerator de minste emissies kent en daarmee tot minder stikstofdepositie leidt;
- voor onderhavige locatie is er geen aanlegfase te definiëren omdat de opvanglocatie reeds in gebruik is;
- het verlengde gebruik van de opvang leidt tot een tijdelijke depositietoename op nabijgelegen Natura 2000-gebieden van 0,02 mol/ha/jr of meer totdat de walstroom gerealiseerd is. COA stemt af met het bevoegd gezag over de tijdelijke situatie;

er vinden geen fysieke wijzigingen plaats, het gaat enkel om verlenging van een al in gebruik zijnde opvanglocatie. Daarmee zijn effecten op beschermde soorten en andere effecten op beschermde gebieden uitgesloten

Water

ten aanzien van het milieuthema water zijn er geen negatieve milieueffecten die ontstaan door de tijdelijke opvanglocatie. De locatie is al een 1,5 jaar in gebruik en er volgen geen fysieke wijzigingen waarbij waterkeringen, het waterhuishouden, grondwaterpeil of het verhard oppervlak worden aangepast

Bodem

overige potentiële milieueffecten

ten aanzien van het milieuthema bodem zijn er geen negatieve milieueffecten die ontstaan door de verlenging van het gebruik van de tijdelijke opvanglocatie. Er vinden geen grondroerende werkzaamheden of fysieke wijzigingen aan het terrein plaats

Archeologie en cultuurhistorie

ten aanzien van het milieuthema archeologie en cultuurhistorie ontstaan er geen negatieve milieueffecten door de verlenging van de tijdelijke opvanglocatie. Er vinden geen grondroerende werkzaamheden plaats. Daarnaast zijn er geen monumentale of cultuurhistorisch waardevolle objecten in de omgeving aanwezig

Kabels en leidingen

op de projectlocatie zijn geen planologisch beschermde leidingen aanwezig. Daarnaast vinden er geen grondroerende werkzaamheden plaats. Het aspect kabels en leidingen ondervindt geen negatieve gevolgen door de voorgenomen verlenging van de tijdelijke opvanglocatie

Bedrijven en milieuzonering

in het milieuthema geluid zijn de akoestische effecten behandeld. In het milieuthema externe veiligheid zijn de relevante zonering en contouren behandeld. Uit beide is gebleken dat er geen negatieve milieueffecten of ontoelaatbare milieueffecten ontstaan

Sociale veiligheid

het COA heeft een pakket aan maatregelen getroffen om de sociale veiligheid in de omgeving van de projectlocatie te waarborgen en heeft hierover afstemming met de gemeente

3. kenmerken van het potentiële effect

bereik van het effect	er zijn geen effecten naar voren gekomen die leiden tot een relevante negatieve invloed op het milieu en de omgeving
grensoverschrijdend karakter	geen van de milieuthema's zijn grensoverschrijdend
waarschijnlijkheid effect	niet van toepassing
duur, frequentie en omkeerbaarheid effect	er vinden geen relevante negatieve milieueffecten plaats. Bovendien betreft het een tijdelijke verlenging van een reeds in gebruik zijnde opvanglocatie, voor een periode van 5 jaar. Na afloop van deze periode kan de situatie weer worden teruggebracht in oorspronkelijke toestand

4. conclusie

de toetsing van de potentiële effecten van de voorgenomen tijdelijke verlenging van de opvanglocatie op de Borealis en de MS Bellini maakt duidelijk dat er geen sprake is van belangrijk nadelige milieueffecten. Er is geen noodzaak tot het opstellen van een MER of formele m.e.r.-beoordeling
